

Matematiikan ja tilastotieteen laitos
 Johdatus matemaattisen rahoitusteoriaan II
 Harjoitus 2, 28.03.2014
 Ratkaisuehdotuksia (Hoa Ngo)

1. Näytetään, että $\{\tau+1 \leq t\} \in \mathcal{F}_t$ kaikilla t . Koska τ on pysäytys hetki filtraatiossa $\mathbb{F} = (F_t)$ ja filtraatio on kasvava, niin

$$\{\tau + 1 \leq t\} = \{\tau \leq t - 1\} \in \mathcal{F}_{t-1} \subseteq \mathcal{F}_t$$

kaikilla t . Yleisesti $\tau - 1$ ei ole pysäytys hetki, sillä filtraatio \mathbb{F} voi olla aidosti kasvava (tai jollain arvolla t).

2. (a) (\Rightarrow). Oletetaan, että M_t on \mathbb{F} -martingaali. Tällöin M_t on \mathbb{F} -sopiva ja $\mathbb{E}(\Delta M_s | \mathcal{F}_{s-1}) = 0$. Lisäksi kaikille \mathbb{F} -ennustettaville ja rajoitetuille prosesseille $\{Y_t\}$ pätee

$$\begin{aligned} \mathbb{E}\left(\sum_{s=1}^t Y_s \Delta M_s\right) &= \mathbb{E}\left(\mathbb{E}\left(\sum_{s=1}^t Y_s \Delta M_s \mid \mathcal{F}_{s-1}\right)\right) \\ &= \mathbb{E}\left(\sum_{s=1}^t Y_s \mathbb{E}(\Delta M_s \mid \mathcal{F}_{s-1})\right) \\ &= \mathbb{E}\left(\sum_{s=1}^t Y \cdot 0\right) = 0. \end{aligned}$$

(\Leftarrow). Merkitään $Z_t = \sum_{s=1}^t Y_s \Delta X_s$ kaikilla t . Tällöin

$$\mathbb{E}\left(Y_t \mathbb{E}(\Delta M_t \mid \mathcal{F}_{t-1})\right) = \mathbb{E}(Y_t \Delta M_t) = \mathbb{E}(Z_t - Z_{t-1}) = 0.$$

Koska tämä pätee kaikille ennustettaville ja rajoitetuille prosesseille $\{Y_t\}$, niin välttämättä $\{M_t\}$ on martingaali.

- (b) (\Rightarrow). Oletetaan, että X_t on \mathbb{F} -ylimartingaali. Tällöin X_t on \mathbb{F} -sopiva ja $\mathbb{E}(\Delta X_s | \mathcal{F}_{s-1}) \leq 0$. Koska X_t on \mathbb{F} -ylimartingaali, niin kaikille \mathbb{F} -ennustettaville ja rajoitetuille prosesseille $\{Y_t\}$ pätee

$$\begin{aligned}
\mathbb{E}\left(\sum_{s=1}^t Y_s \Delta X_s\right) &= \mathbb{E}\left(\mathbb{E}\left(\sum_{s=1}^t Y_s \Delta X_s \mid \mathcal{F}_{s-1}\right)\right) \\
&= \mathbb{E}\left(\sum_{s=1}^t Y_s \mathbb{E}(\Delta X_s \mid \mathcal{F}_{s-1})\right) \\
&\leq \mathbb{E}\left(\sum_{s=1}^t Y_s \cdot 0\right) = 0.
\end{aligned}$$

(\Leftarrow). Väite seuraa analogisesti (a)-kohdasta vaihtamalla yhtäsuuruusmerkki epäyhtälömerkillä " \leq ".

3. (\Rightarrow). Huomataan, että $M_\tau \leq N =: \sup_{0 \leq t \leq T} \{X_t\}$. Koska X_t on ylimartingaali, niin $\mathbb{E}(X_t) \leq \mathbb{E}(M_0)$ kaikilla t , joten

$$\mathbb{E}(M_\tau) \leq \mathbb{E}(N) \leq \mathbb{E}(M_0).$$

(\Leftarrow). Ei voidaan todista ilman lisäoletusta tai oletuksen pitäisi muotoilla uudelleen.

4. Määritetään annetun amerikkalaisen option $F = (F_t)$ hinnan. Tämän option arvo hetkellä t on

$$U_t = \begin{cases} F_2, & \text{kun } t = 2 \\ \max\{F_t, \mathbb{E}_Q\left(\frac{U_{t+1}}{1+r} \mid \mathcal{F}_t\right)\}, & \text{kun } t = 0, 1. \end{cases}$$

Merkitään joukon Ω ositukset $A = \{(0, 0), (0, 1)\}$ ja $B = \{(1, 0), (1, 1)\}$. Laskemalla rekursiivisesti saadaan kysytyn amerikkalaisen option hinnaksi

$$\begin{aligned}
U_0 &= \frac{1}{1+r} \mathbb{E}_Q(U_1) = \frac{10}{11} \left(\mathbb{E}(U_1 \mid A) \cdot q + \mathbb{E}(U_1 \mid B) \cdot p \right) = \frac{10}{11} \left(0 \cdot \frac{1}{2} + 29,0909\dots \cdot \frac{1}{2} \right) \\
&\approx 13,22.
\end{aligned}$$

Määritetään option suojattava strategia (h_t) , missä portfolio $h_t = (X_t, Y_t)$ on \mathcal{F}_{t-1} mitallinen ja $t = 1, 2$. Ratkaisemalla yhtälöparista ehdosta $V_t^{h(t)} = U_t$ saadaan

$$\begin{cases} X(t) = \frac{U_d(t) \cdot (1+u) - U_u(t) \cdot (1+d)}{u-d} \cdot \frac{1}{1+r} \\ Y(t) = \frac{U_u(t) - U_d(t)}{S_u(t) - S_d(t)} \end{cases}$$

Hetkellä $t = 1$ on suojattava salkulla

$$\begin{cases} X(1) = \frac{29,0909 \cdot 1,4 - 0 \cdot 0,8}{0,4 - (-0,2)} \cdot \frac{1}{1 + 0,1} \approx 61,708 \\ Y(1) = \frac{0 - 29,0909}{210 - 120} \approx -0,323. \end{cases}$$

Hetkellä $t = 2$ on suojattava salkulla

$$h(2) = h(2)\mathbf{1}_A + h(2)\mathbf{1}_B = h(2)\mathbf{1}_A \approx (69,091; 0,333)\mathbf{1}_A.$$